

BA “GIANG HỒ”

Nguyễn Thị Thanh Dương.

Tôi đến phi trường với tấm lòng chịu nặng lo buồn, mặc dù đã biết trước những điều này sẽ đến. Ba tôi bị ung thư gan, khi phát hiện ra thì căn bệnh phát triển theo chiều hướng xấu rất mau lẹ, mỗi ngày gia đình nhận thêm vài thông tin buồn từ các bác sĩ, không còn hi vọng gì...

Tôi dự tính cuối tuần này sẽ mua vé máy bay về thăm ba nhưng dường như không kịp nữa, tôi nhận được điện thoại của má báo và phải về gấp rút ngay hôm nay để gặp mặt ba lần cuối.

Ba đang chờ đợi tôi, đứa con gái lớn nhất của ba và gần gũi với ba trong những tháng năm dài thơ ấu..

Ngồi vào máy bay tôi chỉ biết cầu mong cho chuyến bay vượt không gian mấy tiếng đồng hồ sẽ trôi qua thật mau để đưa tôi về bên ba.

Ngày xưa, khi tôi còn là một con bé, tôi thân thiết với cha lắm, vì tôi là đứa con duy nhất. Má sanh tôi ra vài năm sau thì ốm yếu, đau bệnh gì đó không thể mang thai sinh đẻ được nữa. Má buồn rầu lắm vì e ngại không có con trai cho ba nối dõi tông đường

Ba nhiều lần nói cho má vui lòng:

- Con nhỏ này là con cầu tự của tôi mà, mình đừng lo chi cho mệt, sau này con nó đẻ ra sẽ là cháu đích tôn của mình, cháu nội, cháu ngoại cũng là ruột già máu mủ của mình chứ ai.

Nghiễm nhiên ba coi tôi như một thằng con trai, đi đâu ba cũng dắt tôi theo, như mỗi sáng ra tiệm cà phê của chú Lù ở đầu hẻm, ba ngồi nhâm nhi tách cà phê đen ngòm và hút thuốc, còn tôi ung dung điếm tâm với chiếc bánh bao nhân thịt nóng hổi. Khi ra về ba lại mua thêm chiếc bánh bao nóng hổi khác cho má ở nhà.

Ba làm thợ xây cho mấy ông cai thầu, lương ba cọc ba đồng mà thỉnh thoảng vẫn phải đi xa khỏi thành phố vì nhu cầu của công việc, còn má ở nhà quán xuyên một cửa hàng tạp hóa đông khách, háng bán đủ thứ, lại còn thêm vài món má tự làm như muối dưa chua, cà pháo, chưng nước màu dứa, làm mắm, nên cửa hàng tạp hóa kiêm luôn vài món thức ăn bình dân cho các gia đình trong xóm.

Má tôi chết vì bệnh ung thư cổ tử cung, năm ấy tôi mới 8 tuổi. Thế là hai cha con tôi sống thui thủi trong căn nhà đã vắng đi hình bóng người đàn bà, dù chỉ là một người đàn bà đau yếu thường xuyên nhưng cũng có hơi ấm một mái gia đình, có khói bếp, có tiếng nói cười.... Buồn chán vì mất đi người vợ hiền đảm đang và vì thương tôi bé bỏng không ai chăm sóc, ba tôi đã từ chối những lần phải đi xây cất xa nhà, nên lợi tức càng ngày càng kém. Ba như chiếc kiềng ba chân bỗng bị gãy đi một chân, chông chênh muốn đổ. Ba sinh ra cò bạc và nhậu nhẹt, số tiền dành dụm ít ỏi của gia đình dần dần biến mất. Hai cha con tôi là một trong những nhà nghèo mạt rệp trong khu xóm.

Ba thường khoác vào người chiếc áo sơ mi ca rô, chiếc quần jean cũ mềm để téch ra ngoài đường, đến một đám nhậu hay một sòng bài con nào đó. Trong xóm này có mấy sòng tôi đều thuộc hết, mỗi lần tìm ba tôi cứ đi vòng vòng là sẽ thấy ba. Khi vừa thấy tôi thò mặt vào, các tay bài bạn ba ai cũng biết mặt biết tên tôi, đã kêu lên trêu chọc:

- Ê, kiếm ba về cho má...nhỏ hả?

Tức thì tôi không hài lòng đáp:

- Dạ, đâu có má nhỏ nào, con kêu ba về đi ngủ mai còn đi làm. Khuya quá rồi.

Một người khác:

- Ba Giang mày là ba Giang...hồ, khỏi cần kiếm con ơi, khi nào chán thì ba sẽ về...

Thật ra ba tôi tên là Giang, nhưng trong đám bạn bè bài bạc, ăn nhậu của ba đã gọi ba là “Giang Hồ”, vì cả ngày lẫn đêm ba đều lang bang ở ngoài đường hơn là ở nhà. Riết rồi lối xóm cũng cứ thế mà gọi tên ba.

Dù ham mê bài bạc nhưng ba cũng lịch sự với con, ba hay nháy mắt âu yếm năn nỉ tôi:

- Con gái, chờ ba chơi hết ván này nghe?

Tôi sà xuống chiếu bạc, ngồi cạnh ba nhìn vào từng lá bài của ba dù tôi không hiểu gì, nhưng trong bụng cứ thầm cầu mong những lá bài này sẽ làm cho ba thắng nhiều tiền. Khi hai cha con ra khỏi sòng bài, đêm đã khuya, con đường hẻm về nhà có một hàng bán khô nướng về đêm, là một bàn thấp kê dưới một cột điện sáng choang, chị bán hàng thỉnh thoảng quạt bếp cho than hồng lên mỗi khi cần nướng khô cho khách, và mùi khô nướng thơm ngát mũi, ai đi qua mà không thèm thường chỉ muốn dừng chân. Ba biết tôi thích ăn mấy món

khô nướng, nên dù khuya cỡ nào, dù tiền trong túi còn hay hết ba cũng dắt tôi tấp vào hàng. Hai cha con ngồi xuống chiếc ghế thấp quanh bàn, ba kêu cho ba một ly rượu đế Gò Đen nhỏ và một miếng mực nướng, còn tôi, lúc nào cũng tham lam và hoa mắt trước những món khô đủ loại bày trên bàn, vì món nào tôi cũng muốn ăn, cả trái trứng vịt lộn nóng hổi, rắc muối tiêu ăn với rau răm. Tôi muốn ăn... tất cả. Hôm nào biết ba ăn bài, tôi làm sang ăn trứng vịt lộn và thêm miếng khô mực nướng thơm phức chấm tương đen tương đỏ cho thật nhiều ớt cay, vừa ăn vừa hít hà sung sướng. Hôm nào thấy ba thua bài sạch túi, tôi không nỡ ăn sang sợ tổn tiền ba, chỉ kêu một miếng khô cá đuối rẻ tiền mà ...to, cái búa của chị hàng khô gĩa lên miếng cá đuối nướng tưng tưng lên vì thịt cá đuối khô và dai, nhưng giã xong thịt nó tươi bông ra nhai trong miệng rất đậm đà, cũng chấm tương đen tương đỏ, cũng thơm phức ngon lành. Khi ấy ba sẽ kêu chủ hàng ghi sổ, bữa khác trả... Ăn xong, cha có chút mùi rượu, con có vị tương cay trên đôi môi còn thèm thườn, ba dắt tay tôi, trong ánh đèn điện soi sáng một khoảng đường, bóng hai cha con liêu xiêu về trong đêm vắng.

Những ngày cuối tuần ba cũng không ở nhà, ba đi cả ban ngày luôn. Xóm tôi ở đi ra đầu đường là băng qua một con đường nhựa, bên kia đường là một nghĩa trang lớn, sau nghĩa trang đó là một khu làng xóm khác, nhà quê hơn bên xóm tôi, dù chẳng cách nhau bao xa. Người ta vẫn gọi bên ấy là xóm Mô. Xóm Mô nằm sát phía sau của phi trường Tân Sơn Nhất, chỉ cách nhau mấy lượt hàng rào kẽm gai và những bụi cây cỏ rậm rạp hoang sơ. Dân xóm Mô làm nghề vườn, trồng rau và chăn nuôi. Còn bên xóm tôi là khu bình dân lao động, cả hai xóm có điểm giống nhau là nhiều nhà nghèo.

Ba tôi hay qua đó để chơi thầy "bun", vì xóm Mô có nhiều con đường làng rộng rãi bằng đất có nhiều cát rất thích hợp cho trò chơi này. Những trái "bun" đều bằng sắt, nặng nề, trước hết họ thầy một cục "bun" nhỏ như trái banh tennis ra thật xa về phía trước để làm chuẩn, sau đó mỗi người lần lượt thay phiên nhau thầy từng trái "bun" lớn hơn, bằng cỡ trái cam, đến càng gần trái "bun" chuẩn càng có điểm. Ai thầy trái "bun" lớn xa hơn thì thua điểm. Họ có thể thầy "bun" tổng khứ trái "bun" của người khác để giành vị trí gần tiêu điểm hơn, nên cuộc chơi càng lúc càng gay cấn, ác liệt. Ba rất mê thích trò chơi này. Và tôi không bao giờ bỏ lỡ dịp theo ba sang xóm Mô.

Từ ngoài nghĩa địa tôi đi vào xóm bằng con đường đất, là tới một khu đất trống, dọc theo là mấy lũy tre xanh, có con trâu cột bên bụi tre đang thơi nhai rơm hay trâu đang nằm nghỉ ngơi hóng mát. Tôi thích nghịch ngợm, lượm mấy lá tre khô thầy cho trâu xem nó có ...ngu không, có ăn lá tre khô thay rơm khô không, hay tôi chơi với lũ trẻ xóm Mô, chơi chạy đuổi bắt, chơi lò cò, chơi tạt lon.v.v.. Chán chê tôi chạy lại chỗ chơi "bun" của ba, tôi đứng chen lấn với đám đông để xem cuộc thầy "bun" bắt phân thắng bại khi hai người thầy hai cục "bun" gần cục "bun" nhỏ, khoảng cách tương đương nhau, mắt nhìn khó đoán được. Tôi đã từng tà lạng chạy đi nhặt mấy cọng rơm khô vắt vường trên đường, cạnh mấy con trâu, đưa cho ba để đo cho chính xác. Nếu ba thua, tôi đợi cho ba chơi thêm ván sau, và đứng tại chỗ theo dõi, hồi hộp cầu mong cho ba thắng.

Ngày nào từ xóm Mô về chân tay, quần áo tôi cũng dính đầy cát bụi, tôi thường lười không tắm, buổi tối chỉ phủi phủi hai chân vào nhau, coi như sạch sẽ, vô tư lên giường ngủ. Ba tôi càng ngày càng ăn chơi đủ thứ, làm ra đồng nào "xào" luôn đồng đó, mỗi khi bên xóm Mô không có đám chơi "bun" thì ba nhảy qua đám đá gà. Ba chơi thứ gì tôi rành về thứ đó ngay. Hai cha con như thầy và trò trên con đường đời, trên con đường ăn chơi chưa hề rời nhau... Nhưng cũng có hôm ba không có nơi chốn nào để đi, ba nằm chèo queo ở nhà, là lúc cha con tâm tình:

- Con ơi, ráng học cho chăm cho giỏi, có chữ nghĩa lớn lên không khổ như ba.

Tôi học dốt lại lười, với lại chiều tôi về nhà không có ba tôi cô độc, tủi thân, chỉ học bài qua loa lấy lệ là gấp tập vở lại chạy đi tìm ba, những chốn ấy vui hơn... Đi học với tôi là một cực hình, tôi thường lấy cớ đau bụng, nhức đầu để nghỉ học. Ba buồn tôi về chuyện này lắm, nhưng thương con, chiều con quá ba đành chịu thua và làm ngơ. Tôi học dốt bị ở lại lớp, tôi mắc cỡ đòi nghỉ học luôn nhưng ba không cho nên tôi đi học cho có lệ, thường đứng chót bảng trong lớp.

Tôi nũng nịu lắc đầu:

- Khỏi cần, con nghèo như ba cũng được, miễn là ba đâu con theo đó nè... con thích theo ba vô bàn nhậu, ăn ké mời của ba, theo ba vô sông bãi hốt tiền giùm khi ba thắng, rồi hai cha con mình đi ăn tiệm vui thấy mồ luôn.

- Những hôm ba thua hay không tiền thì buồn lắm con à... Con từng ăn mì gói, hay khoai lang trừ cơm mà không ớn sao?

Tôi bắt chước một câu nói đã thuộc lòng từ mấy ông bợm nhậu của ba đã từng nói:

- “Kệ bà nó, cuộc đời lên voi xuống chó” mà ba.

Trong đầu óc non nớt ngây thơ của tôi, tôi thấy thế là đủ hạnh phúc rồi

Ở xóm, đứa trẻ nào mà cãi nhau hay đánh nhau với tôi là coi như...tới số, vì ba luôn bên vực tôi bất kể phải trái. Ba tới nhà đối phương của tôi hung hăng làm dữ, nhất là khi uống rượu vào thì ba càng nóng máu hơn. Thằng Minh lé đánh tôi sưng u một cục trên trán, má nó đã biết điều dẫn nó sang tận nhà tôi hết lời xin lỗi cha con tôi, dù thực ra tôi cũng chẳng vừa, cũng túm áo đánh lại thằng Minh và chửi xa xả cả cha mẹ ông bà nhà nó bằng những lời độc địa. Khi má thằng Minh dắt con ra về khỏi cửa nhà tôi, tôi đắc thắng vênh mặt đi theo ra tới cửa và nghe thấy má nó cằn nhằn con:

- Lần sau mày chừa đừng tới con nhà Giang Hồ này, nghe chưa? Con chả như vàng như ngọc, đừng tới nó là không yên đâu.

Tôi đã khoái chí vì thấy người ta “kính sợ” ba tôi như vậy đó, tôi được ba thương yêu, che chở vì như má thằng Minh đã nói tôi là vàng ngọc của ba tôi.

Xóm tôi có cô thợ may, chưa bao giờ lấy chồng, chẳng hiểu sao cô thương tôi quá chừng, thỉnh thoảng cô Hoa vẫy tôi lại cho gói bánh hay bịch chè, chắc là cô mua sẵn chỉ đợi tôi đi qua là cho. Nhưng một hôm cô không đưa tôi món đồ ăn như thường lệ, mà một gói to hơn, cô dặn dò:

- Con mang bộ quần áo này về cho ba Giang nghe..

Chỉ có cô Hoa là trân trọng gọi ba tôi là Giang, không là “Giang Hồ” như những người khác. Tôi ngạc nhiên:

- Ủa, ba con đặt may quần áo tiệm cô hả?

Cô Hoa bối rối:

- Con cứ mang về là ba hiểu mà..

Tôi thắc mắc:

- Nhưng sao chỉ có quần áo cho ba còn của con không có?

Cô Hoa hứa hẹn:

- Bảo đảm mấy ngày nữa con cũng sẽ có một bộ đồ đẹp. Chịu chưa?

Tôi vui thích ôm gói quần áo chạy như bay về nhà khoe ba. Nét mặt ba vui vui, tôi nghĩ là ba đã ưng ý bộ đồ này. Rồi tôi cũng có bộ quần áo như cô Hoa đã hứa, cô Hoa hay sang nhà tôi chơi, ba cũng hay sang nhà cô Hoa. Từ ngày đó ba ít đi hoang hơn, chăm chỉ đi làm và ở nhà.

Một buổi chập tối ba dẫn tôi sang nhà cô Hoa, dường như hai người đã hẹn nhau trước, cô Hoa đóng cửa tiệm may sớm, đón cha con tôi vào nhà. Cô Hoa trịnh trọng rót nước trà và lấy bánh ngọt ra:

- Mời anh Giang ăn bánh, uống trà....

Quay sang tôi, cô Hoa triu mến:

- Con ăn bánh ngọt đi, có nước ngọt cho con nè...

Ba tôi vào đề ngay:

- Cô Hoa à, tôi muốn bàn với cô một chuyện quan trọng, nếu cô thương yêu tôi thì thương yêu luôn con gái tôi được không? Có như vậy tôi mới vui về mà kết duyên cùng cô, còn không thì thà tôi ở giá...

Cô Hoa cảm động và mau mắn đáp:

- Anh Giang, em thương anh và thương con anh như con em mà. Tội nghiệp con nhỏ mồ côi mẹ từ nhỏ, ai nỡ lòng nào ghét bỏ ...

Thế là sau đó ba và cô Hoa chính thức về ở với nhau sau một đám cưới nhỏ mời họ hàng và những người hàng xóm. Năm ấy tôi 12 tuổi. Có cô Hoa như có phép nhiệm màu, ba đã dần dần bỏ nhậu nhẹt, bài bạc và đi làm thợ xây cát rất đều đặn, kể cả phải đi xa nhà năm bảy bữa hay một tháng. Ba yên chí vì ở nhà đã có cô Hoa lo cho tôi. Quả tình cô Hoa rất thương yêu tôi, dù có mặt ba ở nhà hay dù ba đi làm xa, thì lúc nào cô Hoa cũng đối xử như nhau. Cô gọi tôi là “con” và xưng “má”, dần dần tôi cũng gọi cô Hoa là “má” một cách tự nhiên từ đáy lòng.

Hai đứa em trai cùng cha khác mẹ của tôi lần lượt ra đời.

Biến cố 1975, gia đình tôi may mắn xuống tàu trong dòng người di tản và được định cư ở Mỹ. Ba má tôi xin đi làm hãng xưởng ngay để nuôi ba chị em chúng tôi, tôi tuy là con lớn nhất nhà nhưng tuổi đời 16, học tiếp thì không có khả năng, đi làm thì chưa đủ tuổi. Ba má cho tôi đi học tiếng Anh còn hơn ngồi không ở nhà. Hai đứa em cùng cha khác mẹ của tôi đã lớn lên ở Mỹ và ăn học nên người, cả hai đều tốt nghiệp đại học làm kỹ sư và vợ con yên ổn. Tôi cũng lập gia đình.

Ba đưa con như ba cánh chim đã tung cánh rời tổ ấm của cha mẹ, lập tổ ấm của riêng mình. Chúng tôi mỗi người ở một nơi nhưng sự liên hệ với ba má, với chị em vẫn gắn bó với nhau...

Tôi tất tả đi vào bệnh viện, hai em trai tôi cũng đã về, cả nhà thay phiên nhau luôn ở bên ba. Ba đã dặn dò nhắn nhủ vợ con xong, chỉ còn mình tôi. Tôi nhào tới ôm lấy tấm thân gầy guộc của ba nghẹn ngào:

- Ba ơi, con đây...

Ba hé mắt cố nhìn thấy mặt của tôi và yếu ớt đáp lại:

- Giờ phút này...có đông đủ vợ con...ba mãn nguyện lắm rồi, riêng với con, ba chỉ muốn nói lời cuối cùng là ba xin lỗi con thời thơ ấu cực khổ...con có giận hờn gì ba không?

- Sao ba lại nói thế? Con luôn hạnh phúc sung sướng khi được ở bên ba mà.

- Nhưng con thiệt thòi...thời đó ba hư quá, chỉ biết ăn chơi mà không lo được gì cho con...chuyện học hành không đến nơi đến chốn...tha lỗi cho ba...

Tôi khóc nức nở lên:

- Không bao giờ ba có lỗi với con hết. Quãng đời thơ ấu ấy con thương nhớ mãi cho tới bây giờ...

Đôi môi khô héo của Ba cố mỉm cười, ba không còn sức để nói thêm gì nữa. Ba tôi chiêm thiếp đi vào hôn mê. Buổi tối ba tôi đã vĩnh viễn ra đi trước sự chứng kiến của những người thân vây quanh. Má Hoa là người đầu tiên vượt mắt cho ba, người đàn ông, người chồng mà má đã hết lòng yêu thương. Khi đến phiên tôi vượt mắt cho ba, nhìn khuôn mặt ba thanh thản, tôi tin là ba đã vui lòng, vì ba biết chắc rằng vợ con đã yêu thương ba, kể cả tôi, đưa con gái gần gũi với ba qua đoạn đường ấu thơ nghèo khó nhất.

Ba Giang, ba Giang Hồ của tôi vẫn là cái tên đẹp mà tôi yêu quý mãi.

Nguyễn Thị Thanh Dương

(Father's Day, 2012)